

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Vadnay Károly †.

A magyar irodalomnak egy nagyérdemű bajnoka halt el a múlt héten. Vadnay Károly, a 70 éves irodalmi férfiú a halott, aki magyar nemzeti irodalmunknak félszázadig volt tevékeny, számottevő munkása. A mellett, hogy számos érdekes művel gazdagította irodalmunkat, teremtett egy olyan családi napilapot, a «Fővárosi Lapok»-at, melylyel egyedül állottunk Európában, ilyen lapja egy ország népének sem volt, ez a családlap, amely kiváltképpen a női közönségnek volt szánva, szép-irodalmi dolgozataival hézagot pótol; sok új irodalmi tehetségnek első iskolája vala. A hetvenes és nyolcvanas években állott a lap virágzása tetőpontján; irodalmi ízlésre tanította, nevelte a magyar olvasóközönséget. Mikor a lap megszűnt, irodalmi vezér-

elbeszélést adott ki. Műveiben a megtisztult ízléssel párosult a nagy elmének minden előnyös tulajdona. Női jellemrajzai a legtökéletesebbek, melyeket valaha magyar író papírra vett.

A «Fővárosi Lapok»-ra nagy súlyt helyezett Vadnay Károly s akkor hanyatlott irodalmi magaslatra a lapnak, amikor azt Szana Tamás vette át, majd utána a 90-es évek elején mások.

Vadnay Károlyt irodalmi munkássága elismerésül nemcsak a tudományos akadémia, de több irodalmi társulatunk is tagjai közé választotta. A magyar írók segélyegyletének a főintézői tisztét éveken át vitte.

A családnál részvétüket fejezték ki a gyászos eset alkalmával Magyarország legelső emberei, vezetőférfiai és az írók

férfiaink igazi veszteségnek jelezték a megszűnést nemzeti irodalmunkra. Vadnay Károly a lap szerkesztése mellett több kötet regényt és

ősz vezére — Jókai Mór is. Magunk részéről is fájdalommal adjuk e megemlékezést az érdemekben dus elhunyt emlékének.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrassy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, BIBORHEREMAGOT, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szöszös bükkönyt, (Vicia villosa), továbbá raffiahánesot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repszét.

Magyar nadrág — német szó.

Halljátok-e, édes atyámfiak, mit eszelt ki újból a német? Azt, hogy 1866-ban azért verte meg a burkus az osztrákokat, mert a magyar bakák magyar nadrágot viseltek. Sárgazsinórosat ugyan, de mégis magyar nadrágot. Hát ezért azt indítványozza ez a fent tisztelt német, hogy a magyar katonától el kell venni a magyar nadrágot és bele kell bujdatni bugyigóba. Mert ha bugyigó lesz rajta, akkor legyőzi a burkust és megeszi, de tüstént a muszkát is.

Hát, ahány szó, annyi hazugság. Nem a magyar nadrág volt az oka annak, hogy az osztrák császár seregét Königrétnél jól elagyabugyálták, hanem az, mert minden magyar ember tudta, hogy ha akkor győz a bécsi császár, hát talán örökre oda lesz a magyar alkotmány. Győzött a porosz, mert annak soraiban Klapka tábornok kitűzte a háromszinű szentséges magyar zászlót, amelyre épp úgy nem lő a magyar, mint a szűz Mária képére. Győzött a porosz, mert az osztrák hadseregben elvették a magyar fiuk magyar nyelvét, ütötték, botozták, kinozták, öngyilkosságba kergették őket úgy, mint most is sürüen egyik-másik közös kaszárnyában. Győzött a porosz, mert az osztrák tisztnek nem volt más szava a magyar katonához, mint az, hogy: ungarischer Hund. És nem rösteljük megvallani, hogy nekünk magyaroknak jól is esett, meg használt is, hogy 1866-ban jól elagyabugyálták az osztrák sógort.

Ám ne tessék tehát hinni, tisztelt zöldtollas tábornok urak, hogy ez az elagyabugyálás a magyar nadrág miatt történt. Nem, mert hiszen magyar nadrágban jártak Hunyady János törökverő vitézei, Mátyás király Bécsbet belevő katonái. Magyar nadrágban jártak Simonyi ezredesnek a francziát, Hadik generálisnak a burkust rettegő katonái. Magyar nadrágban jártak 1848-ban a mi dicső hőseink, a honvédek, akik elől annyiszor méltóztatott kifutni, még pedig véres fejjel, tisztelt osztrák tábornok urak, ebből az országból.

Ne tessék tehát bántani a magyar katona magyar nadrágját. Ám ha el akarnak tőle venni valamit, vegyék el a német kommandószót és ne a magyar nadrágot, hanem a magyar katona önértetét, becsületét, testi egészségét sértő gorombaságokat, kinzásokat, raktározzák be már végre a magazinokba. Hogy a magyar katona ne lássa idegen hóhérját fölebbvalójában. Ha így lesz, nem lesz több Königrétn.

Mert, ha megriadnak a harczi harsonák s a magyar baka magyarul hallja a vezényszót »előre!« akkor rohan majd tűzön és poklokon át s ha vérbe fürösztve is, de a esaták viharából diadalmasan hozza vissza lobogóját.

A fegyvergyakorlatok.

Hajh, nehéz sor a katonaélet. A szegény ember, gazdag ember fia tizenkét esztendőig katona s még azután is népfölkelő, most már egészen a halála napjáig. A tizenkét esztendőből hármát tölt egyfolytában fegyverben a magyar ember fia s ez idő alatt csak rövid szabadságra mehet haza a gyerek, hogy megmutassa otthon a leányoknak sárgazsinóros nadrágját. De ez alatt a három esztendő alatt hány pusztul el közülük a kaszárnya szomorú világában. Hánynak furódik golyó a tiszt urak, vagy az altisztek kegyetlen bánásmódja miatt karabélyából a szive közepébe? . . .

A katonaéletet, azt a rövid, keserves három esztendőt leszolgálván, a magyar fiu hazamegy, falujába, feleségül veszi, akit szeretett, azt a barnát, vagy szökét, szóval családot alapít. S akkor, mint a menydörgős csapás üt be minden második esztendőben, hogy be kell rukkolni harminczöt napi fegyvergyakorlatra. Akkor, mikor a legnagyobb munkaidő van, mikor legjobban tüzel az égből az isten napja, akkor viszik el övéitől a családfentartót. És a nehéz hadgyakorlatoknak hányan esnek ismét áldozatul, akit ismeretlen határban hantolnak el ifju bajtársai. És hány ifju asszony, apró kis poronty marad árván, kenyérkereső nélkül? . . .

És most, mint az égből az áldásos lagymatag eső, oly jó hirt hoznak a budai várból a tartalékos katonáknak. E hir szerint azt üzeni a honvédelmi miniszter, báró Fehérváry tábornagy, hogy ezután a nyári fegyvergyakorlatokra az eddigi harminczöt nap helyett csak huszonöt napra kell berukkolni. Hát az volna az igazság, hogy a nyári gyakorlatokat törölnék el egészen. De ha már ezt nem teszik, hát a nehéz fegyvergyakorlatokból két hétnek az elengedése nagy öröme leszen sok ezer tartalékos magyar bakának, huszárnak. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter urtól eddig nem sok jót kapott a magyar, nem is remél. Mindig több embert kért tőlünk katonának s több pénzt az adóból. Most, ha egyszer mégis jót tenne, örömet szerezne százezer magyarnak, — ne mondja, hogy nem tanultunk most — megköszönjük neki illendőséggel — az ígéretet.

Polgárvér.

Még nem feleltük el, hogy királyi kitüntetés érte azokat a csendőröket, akik a pinczehelyi választásnál a fellázadt népre lödöztek. Hét embert megölt a puskából kilőtt golyó, vagy huszat pedig megsebesített. A lelöttek árvái zokogtak, a csendőrök mellére pedig nagy parádé mellett odatűzték az ezüst érdemkeresztet.

Nos, most megint alkalom vár a csendőrök kitüntetésére, mert helyes fegyverhasználatuk nyomán vér serkent ki néhány szegény polgár szívéből. Pánkon történt az eset, hol a nép nem tudott bele-törődni abba, hogy a közlegelőket fölosztják, hogy marhája, barma nem legelhet többé a közös területen s így meg lesz fosztva megélhetésének egyik fő forrásától. Kaszára, kapára kaptak hát ezek a szerencsétlenek, hogy megtámadják a törvény embereit s ekkor adott sortűzet közéjük a csendőr s piros vérük hullása ekkor öntözte meg a pánki határt.

Hát az szerintünk tarthatatlan állapot, hogy

minden kisebb zendülésnél tiz-husz ember essen áldozatul. Nem lehetne ezeket a zendüléseket előre megakadályozni a papnak vagy tanítónak okos szavával? Hanem persze, a papnak, meg a tanítónak tekintélyét lerontották a hatalom támogatása mellett megjelenő szabadkőmives ujságok, meg a pálinkamérő uzsorás zsidók. Hát a csendőrségnek is muszáj mindjárt a fegyveréhez kapni. Hiszen nincsen eset sehol a művelt világban, ahol a jogrend fentartásáért annyi embervér hullana, mint nálunk. Ime, ott van Belgiumban a szociálista forradalom, Franciaországban az óriási bányász-sztrájk s a hatóság ott a jogrend szent nevében nem öletett embereket. Csak nálunk olesó az a polgárvér, melynek Petőfi Sándor szerint is minden cseppje aranyat ér.

Pedig a mi népünk türelmes és törvénytisztelő s csak ott nem az, ahol lelkiismeretlen szociálista igazgatások oltják bele a veszettség mérgét. Am nem is lesznek zendülések, ha nem lesznek igazságtalan tagosítások, aminők mai napság is vannak, amint azt maga az igazságügyminiszter is elismerte. Hát tessék azt a népet oktatni, nevelni, hogy a törvényt tisztelje még akkor is, mikor az ellene fordul, akkor nem lesznek támadások. De annak a hatalomnak, mely azt a szegény pánki móczot nem nevelte, hanem hagyta felnőni a vadon erdőben, havasok közt, vadállat módjára, nem volt joga azt lelövetni.

Legyen már vége a hivatalos tekintély és a csendőrfegyver becsületért elkövetett emberirtásnak. Több tanítót és több igazságot a népek, akkor nem lesz pánki és cesedi forradalom, hanem lesz törvénytisztelő. Lesz főként akkor törvénytisztelőt, ha eltörlik az olyan igazságtalan törvényt, mint a tagosítási törvény, mely módot ad a szegény nép ezreinek kifosztására, tönkretetésére, hogy legyen belőle vagy lázadó, vagy földönfutó koldus.

Kétszázéves huszárezred.

Julius 26-án nagy katonai ünnepély volt Aradon. A Hadik-huszárezred kétszázéves főnállását nagy katonai pompával ünnepelte meg.

Lázár Frigyes, az ezred ezidőszerinti parancsnoka német és magyar nyelven lelkeshangú beszédet intézett e napon a tisztikarhoz és legénységhez. A beszédre a legénység háromszoros „éljen”-nel felelt.

A szép katonai ünnep táborig misével kezdődött az Arad közelében levő vásártéren, mely káprázatos színes, változatos képet mutatott. Csak Cirjék aradi minorita rendfőnök mondta a misét, melyhez a katonai zenekar kísérete járult.

Mise után Lázár ezredes beszélt. Mondta pedig körülbelül a következőket:

Vitéz huszárok!

Az uristen szabad ege alatt egyesült ma ezredünk egy ritka és magasztos ünnepélyre. Ezredünk 200 éves fennállásának ünnepélye ez s megindult szívvel és lélekkel borulunk le a mindenható Isten fönsége oltára elé, hogy hálát mondjunk az Urnak, ki erős karjával évszázadokon keresztül tartá fönn és védte meg ezredünket s elődeink sulyos kardját számtalan esetben segíté fényes diadalra a legmagasabb trón és a haza érdekében.

1702-ben a spanyolok örökösödési háboruja alatt lett az ezred I. Lipót császár legmagasabb meghagyása folytán Ghymesí Forgách Simon gróf által föllállítva és már ugyanazon év július havában ellenség elé vezetve, Strassburg mellett a francziák ellen kitüntette magát.

S immár 1705-ben Jenő herceg a császárhoz irt jelentésében a 3-ik huszárezredet a hadsereg egyik legjobbjának és leghasználhatóbbjának nevezte. Azóta több mint 400 esatában, ütközetben és ostromban vett részt ezredünk és a Hadik-huszárok éles kardja minden alkalomkor megtevé véres munkáját s kivivta ellenségeinek nagyrebecsülését.

A mai napon főnállásunk 3. évszázadába lépve, a mindenható Isten oltára előtt esküszünk, hogy a jövőben mindenkor elődeinkhez méltóak akarunk lenni.

Ti reátok pedig, fiatal huszárok, mint a jelenlegi nemzedék képviselőire, teli bizalommal és biztató reménnyel tekint fel az egész nép, mert benetek látja megtestesülve a fegyveres haderőt, mely hivatva van, ha kell, a trónt és a hazát mindenféle ellenség ellen megvédelmezni s hogy ez értelemben e czélből Ó Felsége császárunk és apostoli királyunknak teljes erőnket szenteljük, arra a mindenható Isten oltára előtt esküszünk!

Vitéz huszárok! Rajongásig szeretett császárunk és királyunk egészségére kiáltsatok velem lelkes háromszoros éljent. Eljen, éljen, éljen!

A beszéd után diszszemle volt, majd fényes pompás lakoma, melyből kivette részét az egész ezred legénysége, katonai rangkülönbség nélkül.

Délután löverseny volt, melyben részt vett a tisztikar és legénység. Sürgönyt küldött az ezred ez alkalomból a legfőbb hadurhoz is.

Ó Felsége a király megleghangu táviratot intéztetett hadsegédje útján az ezredhez s a háboruban és békében magát egyaránt fényesen kitüntetett csapattestnek meleg köszönetét fejezte ki hűséges ragaszkodásának lelkesítő nyilvánításáért.

Terményértékesítésnél ne mulassza el egyetlen gazda sem a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-utcza 31.)

ajánlatát bekérni.

1 kgnyi minta beküldése esetén, az elérhető ár felől postafordultával tájékozás szerezhető be, kívánatra sürgöny útján is.

A Gazdasági munkás- és cselédsegély-pénztár fel- esztendeje.

Az az üdvös intézmény, melyet Darányi miniszter a gazdasági munkások és cselédek részére megalkotott, mindegyre jobban érezteti jótékony hatását. A szegény munkás és cseléd, aki a heti néhány fillért befizeti a pénztárba, nyugodt lelkiismerettel végzi napimunkáját, mert biztosítva van balesetre, öreg korára munkaképtelenség esetére, sőt mi több, elhalálása után családja nem kerül a nincsetlenség országutjára, hanem az elárvult család nyugdíjban részesül a pénztár részéről.

A segélypénztár az idei felélesztendeje alatt is szép sikert ért el, amint az alábbi számadatok igazolják:

A pénztár működése a folyó év első felében igen jelentékeny volt. A kimutatás szerint a pénztárnál 489,647 külső gazdasági cselédet biztosítottak, akik közül 60 napon belül muló baleset ért 720-at, ezeknek kifizettek 21,593 kor. 47 fillér segélyt, rokkantsági nyugdíjat kapott 38 tag 1376 kor. és 290 kor. 30 fillér összeg erejéig, haláleseti segélyt kifizettek 29 esetben 7315 kor 57 fillért. Rendes tag belépett az első csoportba 2570, ezek közül baleset ért 79-et, akiknek kifizettek 3010 kor. 25 fillér segélyt, rokkantsági segély címén 170 koronát 3 tagnak és hét esetben 1186 k. 82 fill. halálzási segélyt. A II. tagesoportozatba belépett 495 — e tagok közül muló baleset ért 11 tagot — akik 209 kor. 65 fill. segélyt kaptak, rokkantsági és haláleseti segély címén mit sem folyósítottak. Rendkívüli tag belépett 17600, kik közül balesetet szenvedett 60, ezek 2029 kor. 20 fillér segélyt kaptak, rokkantsági állandó segély címén 4 tag 360 kor. 83 fillért kapott, haláleset volt 1, segélyben 100 koronát folyósítottak.

Dupla könyvvezetés.



— Érthi moga a dupla khünvvezetést?

— Értem.

— Hanem azért azt hiszek, hodj edj khis ótbaigazithás nem árt: a khettü heljett írja mindig négyt, a nolcz heljett tizenhat. Érthi?



Szőlő- és gyümölcskivitelünk.

Az eddigi jelek után itélve, az idén is számíthatunk jó szőlőtermésre. Igen természetes, ezuttal is ismétlődik az a baj, ami a gazdát jó termés esetén sújtja. Nem tudja termését tisztességes áron eladni. A legjobb orvosság ilyenkor a termés fölöslegét külföldi piacokon elhelyezni.

Németország és Ausztria nem termel elegendőt, különösen szőlőben, vigyük oda ki termésünk fölöslegét. Igaz ugyan, hogy egyes ember nem győzi a vasuti szállítással járó költségeket, nem mehet szőlőjével Bécs vagy Berlin piacaira, de azért nem kell kétségbeesni. Alakult a múlt évben egy nagyobb fajta szövetkezet, a Magyar szőlő- és gyümölcstermesztők szövetkezete, aki ebbe belép tagul, annak gondoskodnak arról, hogy szőlője, gyümölese külföldön jó áron legyen eladva. Olvasóink nagy részét kigazdák képezik, akiknek egy évi termése nem több 2—3 holdnál, ezek jól teszik, ha összeállanak és közösen próbálkoznak meg a szövetkezetbe lépni s közösen adják át a termést. Ha valaki bővebbet akar erről a szövetkezetről tudni, az forduljon lapunkhoz, vagy egyenesen a szövetkezet igazgatóságához (Budapest, Kerepesi-ut 34) sietni azonban mindenképpen jó lesz, mert a szövetkezet már megkezdte a szőlőkivitel előmunkálatait. Egy-két hét s a vonatok repitik külföldre a világhírű magyar szőlőt, hogy azután érte minél több pénz folyjon be a szőlőtermelő gazdák zsebébe. Az alábbi hír különben maga is nyújt némi felvilágosítást.

A magyar szőlő és gyümölcstermesztők szövetkezete rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Rohoney Gedeon elnökölt. A közgyűlés egyetlen tárgya volt, hogy az alapszabályoknak a nyereségfelosztásra s az évi mérleg készítésére vonatkozó részét megváltoztassák. A dr. Dömötör László által előterjesztett módosítást a közgyűlés egyhangulag elfogadta. A közgyűlés után igazgatósági ülést tartottak. Kűszler Henrik igazgató bejelentette, hogy Láng Lajos kereskedelmi miniszter, aki rövid idő alatt is tanujelét adta az érdeklődésnek, amelylyel az élelmiszerek és gyümölcskivitel iránt viseltetik, Berlin, Krakó, Granicza felé rendkívül kedvező vasuti összeköttetéseket létesített. Az igazgatóság elhatározta, hogy ezért a miniszterhez köszönő iratot intéz, a tagokat pedig erről köriratban értesíti. Az OMGE. felhívása alapján elhatározták, hogy a MAV. által ajánlott egyöntetű szőlő- és gyümölcs-esomagoló eszközök elárusítását és közvetítését a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve elvállalják. Végül Rubinek Gyula orsz. képviselő indítványára elhatározták, hogy a Magyar Elelmiszter Szállító Társaság által Berlinben nyitandó központi fiókhhoz, — amely góczpontja lesz az egész Németország felé irányuló mezőgazdasági terménykivitelnek és elárusításnak, — a szövetke-

zet csatlakozik s a gyümölcs- és szőlőértékesítést a társasággal karöltve fogja végezni.

Pinczeszövetkezet. Az ungmegyei gazd. egyesület Ungváron tartott legutóbbi választmányi ülésen ifj. Tóth Károly kerületi szőlőszeti felügyelő indítványára elhatározta, hogy az eddigi amerikai szőlővessző szaporító telepét eladja s az így befolyt összegből az ungvári hegyen egy mintaszőlőtelepet, a nagy hirnévnek örvendő Szerednye vidéken pedig egy mintapinczét fog létesíteni. Ez utóbbival egyttal alapját óhajtja megvetni egy borértékesítő szövetkezetnek.

A „Jég ellen védekezők szövetkezete” Szegzárdon, a mely azzal a czállal kezdte meg működését, hogy viharágyukkal szereli fel a hegylánczot, a mult év folyamán sikeres tevékenységet fejtet ki a védekezés terén, bár még vannak olyanok, akik kétségbe vonják a lövöldözés sikerét. Kivánatos lenne, hogy a szegzárdi hegyvidék összes természetői törörüljenek a szövetkezet kebelében.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A gyermekcsábítás. Irtunk már lapunk más helyén arról a szennyes dologról, hogy a székesfővárosban 7—10 éves kis leányokat vittek az embervásárra. Ebben az ügyben a rendőrség szörnyű lassúsággal dolgozott, elannyira, hogy mult héten az ügyészségtől átirat érkezett a rendőrséghez, amelyben az ügyészség felszólítja a bűnügyi osztály vezetőjét, hogy a kis Flas Teréz és Mazur Anna ügyére vonatkozó iratokat sürgősen küldje át. A rendőrség intézkedett, hogy a Szent István-kórházban fekvő Flas Teréz orvosi látteletét beküldje a kórház igazgatósága. Ha ez az orvosi bizonyítvány is beérkezik, akkor átteszik az iratokat. Az ügyészség ezután maga folytatja ez ügyben a vizsgálatot a három meggyanusított asszony és az eddig ismeretlen bűntettesek ellen.

A rabasszony gyónása. A mária-nosztrai fegyházban Májer-Saloga Anna, a kit gyujtogatás miatt négy esztendei rabságra ítétek, tavaly husvétkor meggyónta, hogy Lahota Anna rabnő ártatlanul szenved, mert a gyujtogatásban, amiért három évre ítélték, egyedül ő a bűnös. Ő folytatott szerelmi viszonyt egy jabodniki vagyonos gazdával s mivel a kedvese kiverte a házból, hát bosszúból elhamvasztotta a házát. A gyóntató pap azt a tanácsot adta a megtért bűnösnek, hogy jelentkezzen az igazgatóságnál s ez meg is történt. A besztercebányai esküdtbírótság, amely az újított pört tárgyalta, Májer Annát újra négy esztendőre ítélté, Lahota Annát pedig fölmentette. A Kuria szüneti tanácsa a vádlott semmisségi panaszát elutasította.

A sirató asszonyok. Nem mindennapos pörben kellett ítélnie a minap a párisi bíróságnak. Hat asszony volt a vádlott, foglalkozásukra nézve sirató asszonyok. Julius

elején három-három frank tiszteletdíj és vacsora ellenében föl fogadta őket Leval Antal magánzó, hogy harmadik feleségének a temetésén helyettesítsék a nagyszámu rokonságot, keserves zokogással haladva a gyászkoesi mögött. A három frankot előre megfizette nekik Leval, az asszonyok azonban nem teljesítették a kötelességüket és egyáltalán nem voltak hajlandók zokogni, sőt mémelyik határozottan és láthatóan jókedvű volt. Lavalnak másnap első dolga volt, hogy följelentse az asszonyokat csalásért. A különös tárgyalást a közönség élénk érdeklődése kísérte.

— Miért nem sirt? kérdezte a bíró az egyik asszonytól.

— Éppen aznap mondta az uram, aki hivataliszolga, hogy fölemelik a fizetését.

— Hát maga miért nem sirt? kérdezte a bíró a másikat.

— Nyertem a lutrin, felelt az asszony.

A harmadik előtte való estén bolondos könyveket olvasott, a negyedik véletlenül több likórt ivott a szoktnál, az ötödik és a hatodik csak egytt tartott a többivel.

— Mivel a maguk között kötött ügylet nem jogi ügylet, mondta a bíró, nem állapíthatjuk meg a csalást. Adják vissza a három frankot a panaszosnak, aztán legyen szent a béke.

— Vissza nem adjuk, mondták az asszonyok, hanem tudja mit, Leval ur? Majd alkalmilag ledolgozzuk.

• MI UJSÁG? •

Királyunk nyaralása. Ő Felsége a király Ischlben tölti a nyarat. Minap királyi vendége volt, a szász trónörökös. A pályaudvaron a király fogadta szász dzsidás ezredének egyenruhájában a szász házirend szalagjával. Ő Felsége kétszer megcsókolta a trónörökösöt és azután szállására hajtattott vele, ahol Mária Valéria főhercegnő várta. A király és a főhercegnő negyedóra hosszat időzött a trónörökösnel, azután elhajtattak a királyi villába. A szász trónörökös néhány napot töltött Ő Felsége környezetében.

Kossuth-ünnep. Szeptember 19-én lesz száz éve annak, hogy a nagy Kossuth a monoki udvarházban világra jött. Az évfordulón tudvalevőleg országos nagy ünnep lesz, melyre már nagyban folynak az előkészületek. Megyei törvényhatóságok, városok, községek, társadalmi testületek versenyznek egymással, hogy a nevezetes évfordulót minél magasztosabb hazafias ünneppé tegyék.

Bíró Lajos hazatérése. Bíró Lajos hazánkfia, aki hosszu időt töltött Ausztráliában, Uj-Guineaszigetén, most hazatérőben van. A napokban levelet küldött Maszkatból a Nemzeti Muzeum igazgatóságának, amelyben megírta, hogy augusztus hónap első felében érkezik meg Budapestre. A kiváló tudós és kutató már eddig is igen sok szép és érdekes

fegyvert, szerszámot és más tárgyat küldött haza, de most is sokat hoz magával. Bíró gyűjteményét a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályában fogják kiállítani.

Gombamérgezés. Zagyvaróna községben a minap egy nyolcz tagból álló család esett áldozatul gombamérgezésnek. A családnak egy tagja menekedett meg csupán a haláltól, míg heten irtózatossá kinok között kiszenvedtek. Földi Péter kiszegza családját sújtotta a megrendítő szerencsétlenség. Földi a mult szerdán gombát szedett a falu erdejében, amit a felesége vacsorára készített el. Éjszaka folyamán azután ugy Földi és felesége, mint hat gyermekük hirtelen rosszul lett s kinos vergődések között, az egyik gyermek kivételével, reggelre mind meghaltak. A szolgabíróság közbejötté mellett megtartott orvosi vizsgálat szerint a mérgezés az ugynevezett légyölő galócza gomba okozta. Ez a gomba a legmérgezőbb fajok közé tartozik.

Az Országos nemzeti szövetség vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését, Balás Árpád királyi tanácsos elnöklése mellett. Az elnök lendületes megnyitója után előterjesztésre került a Szövetség működéséről szóló évi jelentés. A szövetségnek immár vidéken is vannak tekintélyes fiókjai, így Aradon (839 taggal), Brassóban (201 tag), Kőrösmezőn (112 tag), Temesváron (486 tag), Zentán (132 tag), Nyiregyházán (144 tag) stb. Azzal végzi a jelentést, hogy a szövetség ügyeinek az előbbrevitelével a nemzeti életünknek teszünk hasznos szolgálatot. A közgyűlés helyesléssel vette tudomásul a jelentést s aztán, az alapszabályok módosításának megtörténtével, újból megválasztották a szövetség tanács és igazgatóság eddigi tagjai.

Az új országház építésének befejezése. Az állandó országház építése a befejezéséhez közeledik. Az építő bizottság, valamint a műszaki vezetőség minden lehetőt elkövetett, hogy az épületet szeptember havában rendeltetésének átadhassák. Csávossy Béla háznagy, aki most épült fel betegségéből, naponta személyesen győződik meg a végzett munkákról. Az új országház képviselőházi terme s annak egyes mellék-helyiségei már teljesen készen állanak, csak a miniszterek szobáiból hiányzanak egyes butordarabok. Tarkovich államtitkár rendelkezésére még július hó 16-án elzárták a közönség elől az új országházat, hogy a munkálatokat zavartalanul folytathassák. A márványlépcsőket újra kezdik esiszolni, valamint a lemálott aranyozott falakat is újra festik.

Rózsák Damjanich özvegyének. A temesmegyei Károlyfalva község nagy ünnepre készül szeptember 7-én. Fennállásának 100 éves jubileumát készíti elő. A község németajku, hazafias érzelmű polgárai nagy tisztelettel viseltetnek Damjanich János 48-as tábornok emléke iránt, ki e községet a ráczokkal szemben a szabadságharcban megvédte. A község a tábornok emlékére a falu ligetjét »Damjanich-ligetnek« nevezte el és a jubileumra a tábornok özvegyét meg fogja hívni.

Kincskeresők Aradmegyében. Papp Balázs és Bedő Péter esermői lakosokat annyira elfogta a kincskereső, hogy annak csillapítására magától a belügyminisztertől kértek engedélyt. A kincskereső jogának engedélyezésére a belügyminisztert tették illetékesé Papp Balázssal s a következő kérvényt küldték a belügyminiszterhez:

Kérvény

Nagy Méltóságos M. Kir. Belügy-Miniszter urnak
Buda Pesten

Mink alól írotak alázatos kérelemmel fordulunk Nagy Méltóságos kegyelmes urunkhoz Miután alól írotak töb helen fedeztünk fel kincset, de tudyuk azt is hogy keresni nem szabad ha ara engedély nincs tehát azért esedezőnk Nagy Méltóságos kegyelmes urunkhoz hogy ara az engedélyt Böles belátása szerint megadni kegyeskedjen hogy mink azt zavartalanul kereshesük.

Kelt esermőn Arad Megye 1902 junius 18-án
Maradunk alázatos szolgálai.

Papp Balázs

Bedő Péter

esermői lakosok.

A belügyminiszter a hozzá felterjesztett kérvényt visszaküldte, miután a kincskereséshez nem az ő, hanem a földtulajdonos engedélye szükséges.

Nemzetiségével tüntető román kereskedő. Kutyán János, brádi román kereskedő a napokban megdöbbenéssel vette észre, hogy ő magyar hazafi. Képzelmük csak el, hogy milyen kellemetlen lehetett rá ez a felfedezés. Magyar hazafi pedig azért, mert nevét magyarosan írja és nem az oláh kiejtés szerint. Gondolt erre egyet erre Kutyán János és körlevelet bocsátott ki. A körlevél, hü formában így szól:

Brád, postabélyeg kelte.

T. ez.

Beeses tudomásukra hozom, hogy ezégem, mely máig Kutyán János által jegyeztetett, ezután Joan Cutean által fog jegyeztetni. — Tisztelettel

Joan Cutean.

Tudja tehát meg minden ember, hogy Kutyán János mostantól kezdve nem Kutyán János, hanem Joan Cutean. Nem magyar ember, semmi köze a magyarsághoz, hanem vérből való oláh.

A Petőfi fogata. Egy időben Petőfi, a halhatlan népköltő, ki mint tudjuk, országos hire daczára sem volt soha gazdagnak nevezhető, több barátjával sétálva a Váczi-utczán, egyszer nagy csevegéssel lát maga mellett elvágatni egy falusi fogatot, melynek négy sárkánylovát parlagi gavallér hajtotta, bő ingben, tollas kalapban, vállra vetett dókával és bőrkeztyűben.

— Hej Sándor, — mond egyike az ifjaknak vidáman, — lesz-e neked valaha ilyen négy paripád?

— Lesz, ha kocsis leszek — felelt rá a költő.

JENCSS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.



Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátolja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. sz.
Főraktár:

Dr. Eöger, Nádor"gyógyszertárban
Budapest, VI., Váci-körut 17.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Őszszel szántunk tavaszi alá.

Sok gazda őszszel azért nem szántja fel a tarlóját a tavaszi vetés alá, hogy legyen mire hajtani őszszel a sertéseket legelni, nem számítva azon csekély haszonért, amit a sertéslegeltetés ad késő őszszel; azon kárt, ami az őszi és tavaszi szántás között elő szokott fordulni.

Hogy az említett szántás mily előnyökkel és hátrányokkal van a gazdára, azt még sok kigazda számításán kívül hagyja.

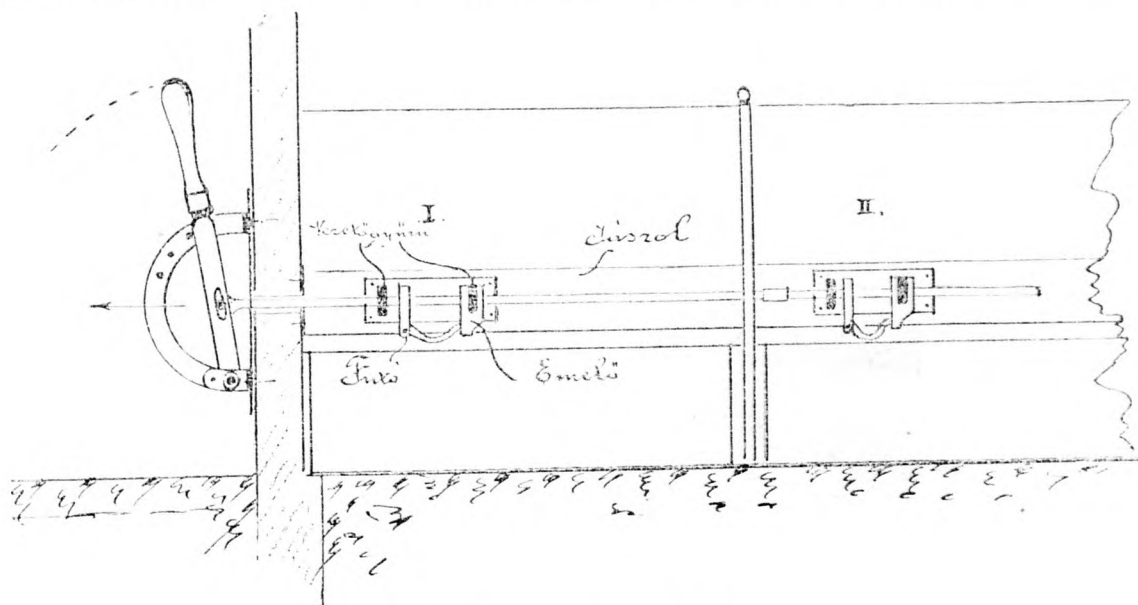
Az őszi szántás által először azt érjük el, hogy

közlöm: Az őszszel szántott földben vetett árpa adott holdanként (1200 □) 4 hekt., vagyis 66 klgr. számítva 264 klgr. árpával többet, mint a tavasszal szántott földben vetett árpa, zab 654 hlt., vagyis 47 klgr. számítva 307 klgr. Pénzérték-különbözet az árpánál 3 kor. 16 fill., a zabnál pedig 3 kor. 68 fill.

Az összes szántás előnyei a répa, mák, kender és takarmányféléknél sokkal jobban kitünik, miért is minden kigazdának azt ajánlhatom, hogy minden földjét tavaszi alá felszántani semmi körülmények között se mulasztja el, mert az igen drágán fogja megfizetni.

Állatszabadító készülék.

Nagy tűz, vagy romboló és rohamosan érkező árvízveszedelemek alkalmával az istállóban rekedt



Lakatos-féle állatszabadító.

porhanyóbb a földünk, minek következtében biztosabb a mag kikelése. Kevesebb mag vesz el és ami a fő, az őszi szántás sokkal jobban és tovább tartja a nedvességet, mint a tavasszal szántott föld; már pedig igen nagy előny az, ha a gazda a téli nedvességet tovább meg tudja a növény részére tartani, mert ez által a növény jobban és gyorsabban tud fejlődni ami által a termés sok esetben jobban van biztosítva.

A tavaszi szántás hátránya az, hogy sok esetben igen későn tudjuk azt végezni a tavaszi nedvesség miatt. A téli nedvesség következtében az rögzös szokott lenni, aminek következtében sokkal több magot kell a földbe vetni, a vetés mégis ritkább lesz. A szántás következtében a hajcsővesség által nagyobb a nedvesség elpárolgása, amit ha kevés a csapadék, nem tudjuk pótolni s ez által a növény igen sokat szenved és elmarad a fejlődésben, ami a termés hozam kárára történik.

Hogy mily nagy az őszszel és tavasszal szántott föld terméskülönbözete, azt a következőkben

állatok szabaddátétele igen nehéz, vagy egyáltalán képtelenség. A tűzveszedelmek alkalmával keletkező lármától az állatok megrémülnek, makacsok lesznek és a szabadításukra közeledő ember — legyen bár ismert gondozója, a veszélyben megvadult állatoknak az, aki közelít — a legtöbb esetben bántalmazák. A szabadító veszélynek van kitéve minden ilyen alkalommal.

De ettől eltekintve, a veszély izgalmas pillanataiban az állatok elszabadítására siető ember, már a saját ijedtsége következtében sem képes feladatát a kellő gyorsasággal teljesíteni, a jászolhoz, vagy istállófalához kötött állatokat gyorsan elszabadítani. Közelelő veszély esetén meg éppen csak élete kockáztatásával mehet be az istállóba. Az állatok veszély esetében való gyors elszabadíthatása foglalkoztatta Lakatos János upesti lakost, ki egy oly berendezést állított össze, amelylyel a jászolhoz kötött állatok egyszerre s a nélkül szabadíthatók ki, hogy az embernek az istállóba kellene mennie. Ábránkon e szerkezet tisztán kivihető s abból áll, hogy egy hosz-



en.



en.

tengely által mozgatható s ez által kikapcsolható gyűrűk vész esetén a falon kívül álló emeltyű segítségével szétkapcsolatnak.

A baromfiudvar gondozása.

A baromfiudvar és az abban levő baromfiak roppant nagy gondozást, utánnézést igényelnek, mert ha ezen legfőbb biztosítékát a tenyésztési sikernek nem tartjuk be, könnyen beüthet a baromfivész, mely rövid idő alatt hallatlan pusztítást visz végbe állományunkban. A vész ellen legjobb orvosság tehát az elővigyázat, mert a már fertőzött állatokat megmenteni a lehetetlenséggel határos. Szükséges ezért a baromfiudvarban a kellő óvintézkedéseket megtenni, hogy így a közelben esetleg föllépett kolera vagy más járvány behuzrolását megakadályozzuk. Ha valamely szomszédos udvarban a vész kiütött, hassunk oda, hogy ott gyors elhatározással és szigorú következetességgel hozzá fogjanak a baj megszüntetéséhez. Tekintet nélkül a drága tyukállományra, azokat egyenként a vész helyéről el kell távolítani, azért egyenként, mert nem tudhatjuk, vajjon a fertőzés melyiknél lépett föl. A riczinus olaj és más gyógyszerek adagolásához kevés a bizalmunk, azért a különválasztást tartjuk okvetlen szükségesnek, hogy még megmentjük, ami megmenthető. Az udvar és tyukól tisztítása, seprése, maróluggal való mosása, meszelése, karbólsavval való behintése, klormész használata stb. azon eszközök, melyeket alkalmaznunk kell a fertőzés továbbterjedése végett.

A kut melletti pocsolya, fa- és agyagvályu, a baromfivésznek fészkei, a beteg állat ürülete pedig a fertőző anyag, amelyet czipőinken is tova huzrolhatunk, vagy hazahozunk. Azért az elmondottakat udvarunkban tűrni nem szabad. Itatóedényül kizárólag csakis vasból készületeket tűrjünk meg. Az ivóvíz sem legyen nyers, mert abban sok fertőző anyag van, hanem forralt, melyben kevés rézgálicz, vasgálicz és meszet oldunk föl.

Tyukjaink etetésénél tartsuk be a természetes módot. Minél tágasabb kifutók, füves rétek, gyümölcsösök alja legtermészetesebb a baromfitartásra. Délben főtt burgonyafőzelék korpával vegyest jó eleség, este pedig a magot ne sajnáljuk tőlük.

Csibefölnevelésre kevés gondunk van, pedig csak természetes nevelés után nyerhetünk edzett állatokat. A tengeri darát csibéknél méregnek tartom. Legjobb eledele a buza, fölváltva más eledel-ekkel. Védekezzünk a baromfivész ellen tisztaság és természetes tartással, de ha a vész egyszer már kiütött, ne legyünk kishitűek és ne reménykedjünk esodákban, hogy talán már fertőzött kedvenc egyedeiket megmentünk. Ha észreveszszük az étvágytalanságot, az emésztési zavart, hogy az étel a begyben marad s hogy ürülete hig s zöldes-színű,

az esetben tisztában vagyunk azzal, hogy ezen állat menthetetlen; azért legjobb ily állatokat levágni és tűz által elpusztítani.

Nyári virágok ősze.

Kertjeink ősze rendesen már nagyon sivarak, virágtalanok, mert tulajdonképeni őszi virágunk igen kevés van, a nyáriak pedig már felmagzottak, elvé-
nültek. Ezért sokan eserepesvirágok kirakásával szoktak magukon segíteni. Ez azonban költséges, fáradságos és nem is mindenkinek van módjában, azonkívül pedig az olyan diszkert, a melyben csupa eserepesvirág van, meglehetősen egyhangu s mondatni unalmas benyomást tesz.

A dolgon tehát legjobban és legegyszerűbben úgy segíthetünk, ha őszi virágoknak is a nyáriakat választjuk, olyanformán, hogy ezeket későn, július közepétől annak végeig vetjük, midőn is aztán kertünk késő őszi ismét a legszebb és legváltozatosabb virágdiszben fog pompázni.

Mert igen sok faj van a nyári virágok közt olyan, amelylyel ezt sikeresen meg lehet tenni; ezek már nem hoznak érett magot és egész késő ősziig, mig csak a derek, fagyok be nem állnak, mindig üdék, dusan nyitók lesznek.

A késő vetésre a legtöbb nyári virág alkalmas ugyan, de mégis legezlszerűbb olyanokat válogatni, amelyek a hideg iránt kevésbé érzékenyek s az első kisebb fagyra vagy dérről nem mennek mindjárt tönkre.

Az őszi virágzásra legalkalmasabb fajok különösen a következők: Teljes pipacs, három színű szulák, fehér, lenlovelű nefelejts, vörösvirágu len, csillagfürt, kék kandilla, *Agrostemma coeli-rosa*, *Asperula azurea setosa*, *Bartonia aurea*, *Campanula speculum*, *Calendula*, *Clarkia pulchella* és *elegans*, *Collomia coccinea*, *Crepis*, *Gilia*, *Iberis*, *Salvia horminum*, végül a sarkantyuvirág, oroszlánszaj és az egynyári szegfű.

Ezek mind kibírják még a gyengébb fagyokat is s késő vetés mellett a tél beálltáig ékesítik virágjaikkal a kertet.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa gépgyár-részvénytársaság* hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

*Bő állás van, jó a termés,
Legyen vigáság és nevetés!*

*Busult eleget a magyar
Végre kacagni is akar!*

•Góbbóságok• kacagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*“ előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az írónál. Legezlszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. IX. Budapest. Köztelek czimre.



A hárem szépe.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

A „Független Ujság” eredeti regénye. (29)

Mikor megtudták, hogy száz magyarból álló segédesapat jön a vörös zászló kapitánya vezetésével, a zsoldárok zsolozsmájával fogadták. Eljöttek a magyar fiukkal a magyar táborig. Palma grófnő eléjük lovagolt. Bámultak a gyönyörű vezéren.

Palma grófnő soha szebben nem nézett ki, mint mikor a bur előrsesapat vezetője tisztelgett neki. A bur szentül hitte, hogy egy gyönyörű férfi előtt áll, aki keresztülveti lábait a lovon, tehát nő nem lehet.

Csodálták a szép vezért.

Hát mikor szépen csengő hangját meghallották, mely inkább hasonlított a pacsirta zengéséhez, mint emberi hanghoz?!...

— Bur testvérek, én a vörös zászló kapitánya vagyok!

A bur vitézek nemesak kalapot emeltek, hanem meghajoltak egyszerre a csengő szavu vezér előtt.

— Van-e valami baj a közelben?

Erre előállott az előrsöt vezető bur.

— Vezér! a közelben különös veszély nincs, csupán a megszokott. Minden második napon harczolunk, de naponkint is megtesszük, ha alkalom kerül reá. Üdvözlünk vezér! Boldogok volnánk, ha valóban parancsnokunk volnál.

A burokat elragadta a szép vezér látása. Aztán rendre jöttek a magyar kis csapatok. Elöl a vezető sebesen vágatva, mint a szélvész. Utána a magyar fiuk pompás lovakon. Hozták a magyar zászlót, mely ez alkalommal nem piros-fehér-zöld,

hanem csak piros volt, mert más színekből nem vala szövötjük és így megelégedtek a vörössel.

A bur kéme, mint ismerősök mint testvérek találkoztak. Rövid volt a szó, hamar elmondották a dolgokat és a barátkozás általános lett. A bur előrsvezető végre kirukkolt a tervével.

— Szép vezér! én végtelenül boldog volnék, ha elfognál és csapatodba bevinnél.

— Ez a legkönnyebb! — szolt esengő hangján Pálma grófnő, a ragyogó vörös-zászló kapitányi ruhában. — Csak ne feledd vezető, hogy nálunk engedelmeskedni kell ám!

— Mint a hü állat! — szolt a bur.

— Az már helyes. Jelentsd a csapatodnak, hogy foglyom vagy és parancsolód vagyok.

A bur vezető gyorsan végezett. Elmondotta, hogy ez a segítő csapat hozzájuk jön. Ő szolgálatába lép a szép vezérnek. Ki akarja követni?

Hát valamennyi követte, mégcsak egy sem akadt, aki nem vágyott volna a szép Pálma grófnő parancsnoksága alá. Így szaporodott a magyar csapat százhuszra. A burok elvezették a bur tábor közepébe, hol Joubert fővezérnél bejelentették az érkezőket.

A burok fővezére komoly, hallgatag ember volt. De csendes természete mellett nagy hadi tehetség. Látna magyarokat, a csendes bur fölkerekedett. Megnézte őket, sőt a vezérrel kezét is szorított. A szép vezér még a mogorva bur fővezérnél is hatással volt. Pálma grófnő jól állotta a fáradalmakat, betöltötte helyét és jól nézett ki.

De azt is elmondotta, hogy mit akar.

— Burok! Mi a tett emberei vagyunk. A magyarnak heves a vére, nagy a bátorsága. A harcban otthon vagyunk. Tehát kérem a burok fővezérét, hogy a szent szabadság harcában minket a legkeményebb tűzbe állítson, mert mi harcolni és ha úgy jön, meghalni akarunk a szabadságért.

Az öreg bur fővezér megölelte a beszélőt.

— Kedves gyermekem! fiatal vagy mint a virág, tüzes vagy miként a nap és vitézséged szintén kívánom látni, de ne siesd el. Mindig csak nyugodtan kedves gyermekem. A vezér legszebb jellemvonása a nyugodtság.

— Harczra vezess minket fővezér? — követelte Pálma grófnő. Csak ott leszünk mi hasznosak. A csendesség nem tulajdonunk. Volt egy vezetőnk. Szabados kapitány. Nyugodtabb vala, de én nem bírom a hadvezetők e jellemvonását. Dicsőség, zaj, ágyudörgés, csatatűz! ez a mi otthonunk, míg a szabadság szent virágát vérünkkel öntözzük!...

Az öreg bur fővezér megértette, megismerte új segítőit. Nem a csendesvérű burok ezek, hanem a szilaj keleti nép, amely harcra vágyik, vért szomjazik és szabadságot akar.

Ismerve az előtte fekvő harczeret, tudta, hogy hova kell ezt a tüzes harczi népet állítani. Oda, hol legnagyobb a veszély, legerősebb a harc tüze. Hirül hozták, hogy Withe angol tábornok, kit Ladysmith városában körül zártak a burok, újra kirohanást tervez.

Ugy gondolta az öreg Joubert, hogy a magyar csapatot ráveti a kitörőkre. A tüzes támadókra — tüzes fogadója legyen. De mégis változtatott tervén és megfontolta.

A támadást a burokkal fogadja. Komoly, higgadt és háboru viselt emberekkel áll az angol kirohanók elé. Aztán csak ott engedi rá a magyar csapatot a hol éppen szükség.

Ugy is lett. Az angol helyőrség másnap támadott. Pálma grófnő, mint a magyar csapatok vezére és a vörös-zászló kapitánya, hiába sürgette a magyar csapatok előtolását.

Joubert, az öreg vezér, azzal biztatta, hogy ő tudja, hogy hová, kit kell állítani. Csak készen legyenek ám a magyarok. A burok már ismerik az angolt, hát kiesalják őket. A magyar csapat pedig ráüt a kirohanókra. (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A réten. A virágos rétre a vidéki ember dolgozni megy, a városi üdülni. A városi fulasztó levegő után oly jól esik az üde, illatos lég, mert ebben ugyan kevés része van az annyira irigyelt városi lakóknak. Főleg a gyermekek részére elkerülhetlen szükséges az évenkénti nyaralás, hol a városi penészvirágocskák rövid egy-két hét alatt felüdülnék. Képünkön egy gyerekével játszó anyát mutatunk be. Kedves időtöltésük, hogy virágot szednek az illatos réten.

A hárem szépe. Akár csak a pataknál mosó leányokat hallanók pletykázva, éppen úgy traescsolnak a háremben is. Enyelegve beszél a feketebőrű háremhölgy a fehérbőrűvel. Dalolnak, zenélnek eszevegnek: ez a háremhölgyek mulatsága. De irigykednek is a legszebbre, a kiválasztott kedvesre, noha nem igen merik mutatni. Ott van a hárem szépe most is. Neki szemébe hizeleg mindenik, mert ő a kedvenc, a legszebb a török uraság feleségei között. Őt kínálja legelőbb frissítővel a rabszolganő is.

Apróságok.

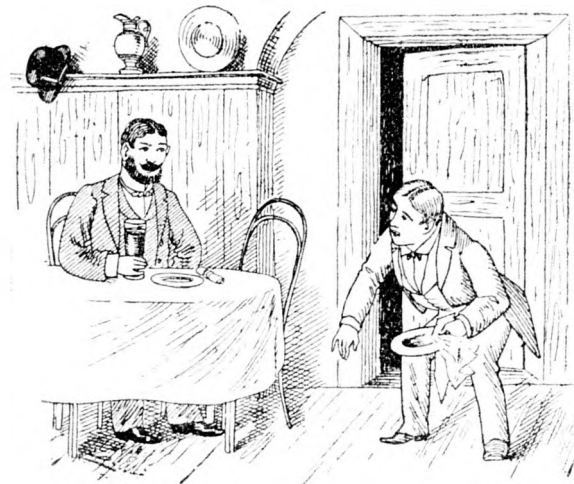
A kölcsönlő.

— Nagyon sajnálom, de tessék előre kifizetni a lovaglás díját, — szolt a lócsiszár a vasárnapi lóbérlőhöz.

— Miért? — kérdi a titkár, aki új ember még e szakmában. — Attól tetszik félni, hogy ló nélkül jön vissza?

— Oh nem! A ló talál nélküle visszajönni.

Tiszta vendéglő.



— Csak nem fogja maga fölszedni nekem azokat a legurult gombócokat, mi?

— Ments isten, nagyságos uram! Ezeket majd valami más vendég számára teszszük el.

Tíz óra.

— Hát már megint későn jössz haza? Hisz azt ígérted, hogy tíz órára itthon leszel és most egyet ütött.

— Hát hiszen az egyes után nullát nem üthet az óra.

Tréfás talány.

— Kota Sándortól. —

Ha egy métermázsza buza ára 15 korona, kérdés, mibe kerül a kenyér?

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő 1902. augusztus hó 10.

A „Független Ujság” 30 számában közölt talány megfejtése

h	u	s	z	l	ó
---	---	---	---	---	---

Helyesen fejtették meg: Pestaloty Ilonka, Zsbeházi Jolán, Csiszár Katicza, Lacza Jakab, Mészáros József, Vajtanics János, Tóth Károly, Balázs Béla, Bohár László, Johanovits Sándor, ifj. Dedinszky József, Schneitzer Brunó, Markó Imre, Keresztyén Gábor, Antoni János, Hajszik Sándor, Takács László, Horog László, Mazinger József, »Jászdózsai kaszinó.«

A sorshuzásnál Tóth Károly neve (Tisza-Palkonya) jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« című regény kötetét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

M. S. Szeremle. Megkaptuk. — **Keresztyén Gábor** urnak. Hisszük, hogy a Kossuth Lajos századik évfordulója nem párt, hanem országos, mindnyájunk ünnepe lesz. Éppen ezért szervezni kell az ünnep rendező bizottságot minden községben. Ne csak a városok, de minden község ünnepelje meg az elmúlt század legnagyobb emberét, a mi édes apánkat, mert megérdemelte és magunkat tiszteljük meg az által, ha Kossuthot ünnepeljük. — **Városov Dániel** urnak. Levelet kap ügyvedünktől, aki furdón van és onnan fog feleletet adni kérdésére. — **Tanító bácsi.** Katakombák, szoroson ama főkép Róma környékén levő földalatti üregek, a hova a régi keresztények temetkeztek és az üldözések alkalmával nem csak az istentiszteleteket tartották, hanem részben laktak is. Katakombacsaport körülbelül 54 van s mintegy hét millió sirt tartalmaz. A katakombákat a keresztények ásták. — A »Göbéságok« kacagató székely történeteket kedvezményesen árban (postadíjjal együtt 1 kor, 20 fillérért) a következőknek adta postára az írója: Főtisztelendő Kovács Lajos, Kathy István, Cseh Imre, Boros Sándor, Gonbosi önéletrajzi szövetkezet, Pék Gyula, Jankó János, Borbély Sándor, Szemeredy János, Várady Menyhért, Sánta Márton, Takács József, Hegedüs László, Darányi Ferencz uraknak. Mulassanak jól a kacskaringós történeteken. **Bándy Juliska** kisasszonynak. Olesó, igen jó, és teljesen ártatlan szájvizet, mely a fogak zománczát nem bántja és kellemes illatot kölcsönöz a szájnak, úgy készíthet magának az ember, hogy összekever két evőkanálnyi fodormenta-olajat egy evőkanálnyi

kölni vizzel s ezt beleönti félliter fölforralt és ismét lehűtött vízbe. Az így készített szájvizet egy üvegbe kell önteni s jól eldugaszolni. A szájviz használata úgy történik, hogy fölkelés után, napközben minden étkezés után s este lefekvés előtt egy pohár inkább langyos, mint hűvös vízbe öt-hat esőppet öntenek a szájvizből s azzal öblítik ki a száját.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. augusztus 2-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:00—16:00 K. *Rozs* 12:20 K-tól 14:40 K-ig. *Árpa* 11:20 K-tól 12:20 K-ig, jobb minőségű 14:00 K-tól 17:50 K-ig. *Zab* 14:80 K. *Tengeri* 10:20 K. *Liszt* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 10	27:40	26 90	26:20	25:80	25:20	24:60	22:60	11:40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9:00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 11—12 K, *aprószemű* 18—18 K, *tarka* 20—20:00 K, *lencse* 12—13 jorsó héjas 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K, *baltacim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 520—740 fillér, muhar 660—760 fillér, zsupszalma 320—380 fillér, alomszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 36—42 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 86—88 fillér, 260—280 kg.-mos 76—82 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 72—86 fillér, szerb 86—100 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 64—69—, középminőségű 54—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 58—66:00, magyar tehén középminőségű 56—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 44—68—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia bivaly 38—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 56—86 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—2:80 K, csirke 1:10—1:70 K, kappan hizott 3:00 K.—7:20 K. Rucza 2:60—3:00 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 4:40—4:60 K.

Tojás alföldi 57—60 K, erdélyi 56—58 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 4:30—4:80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:00—2:10, tejföl 62—80 fillér literenként, főzõvaj 1:40—1:50 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4:00—7:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 40—7:00, 1 q 35—40—, zeller 100 drb 1:20—1:60, karalábé 2:00—2:50, vöröshagyma 100 kötés 20—40 drb 6:00 q 18:00—20:60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1:60—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—32:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 1:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 10:40—16:60, sárga 10:40—16:80.

MAGYAROR ELSŐ LEHETŐSÉGBEN ÉS LEGŐSBB HIRNEVŐ ORÁZLITE

BRAUSWELTER JÁNOS 1847

SZEGEDEN

CS. ÉS KIR. KIZARÓLAGOSAN SZAB. KRONOMETER ÉS MŰÓRÁS FŐTÁLLÓJA. A REMONTÓIR INGAÓRÁKNAK STB. STB. JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

ORAK EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL KÉSZPÉNZERT, VALAMINT, RÉSZLETFIZETESRE KÉPES ARJEÖZÉK INGYEN

Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték

1089 nyeremény 85.000 korona ért.

Főnyeremény 50.000 korona ért.

2-ik főnyeremény **10.000** kor. ért. * 3-ik főnyeremény **5000** kor. ért.

és számos melléknyeremény. Sorsjegy ára csak 50 fillér. * **HUZÁS VISSZAVONHATLANUL** 1902. szeptember 21-én.

Sorsjegyek kaphatók: minden banküzletben, sorsjegy elárusítóhelyen és dohánytözsdeben, valamint a **GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZAGOS SZÖVETSEGÉNEK** Kiállítási Sorsjegy Irodájában, Budapest, V., Nádor-utca 16. szám. — Dohánytözsde és üzlettulajdonosok jutalék mellett kapnak sorsjegyet bizományba.



A SEPSI-SZENT-GYÖRGYI M. KIR. ÁLLAMI MÉNTELEP PARANCSNOKSÁGA.

424. számv. szám.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur rendeletére a sepsiszentgyörgyi m. kir. állami ménitelep homoródi, sepsiszentgyörgyi és deési osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1902. év november hó 1-től 1903. év október hó végéig szükségletű

=== takarmány és egyéb czikkek biztosítására ===

a fenti ménitelep számvevő irodájában

folyó év augusztus hó 21-én d. e. 9 órakor

írásbeli zárt ajánlati tárgyalás fog tartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott ménitelepparancsnokságnál, mint az egyes telep-
osztályoknál megtekinthetők.

A takarmányszükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot.

Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

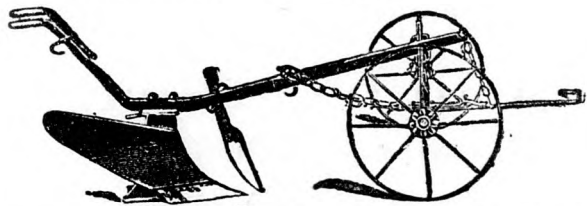
A további tudnivalókra nézve, valamint az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

SEPSI-SZENT-GYÖRGY, 1902. év július hó 10-én.

A sepsiszentgyörgyi m. kir. állami ménitelep parancsnoksága.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára
 Budapest, VI., Nagymező-utcza 68.
 Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő eszköz-
 közei elismert elsőrangú gyártmányok.

**MELICHÄR FERENCZ**

kizárólagos vetőgépgyára
 Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. sz.

A világhírű

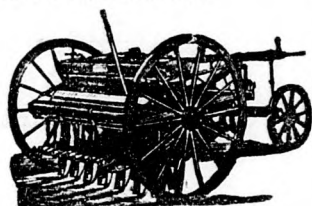
„Unicum Drill“ sorbavető gépek

ugy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak.
 Valamennyi magnum egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a
 fogaskerekek kicserélése nélkül vethető.

Magyarországi vezérképviselő:

**Szücs
 Zsigmond.**

Kívánatra árjegyzék ingyen és
 bérmetve.



1901. évi forgalom 26000 mmázsa.

**Felhívjuk
 a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét**

**a budapesti
 gyapju-aukcziókra**

melyek idei második sorozata

f. évi szeptember hó 24-én veszi kezdetét.
 Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

SZÉKESFEJÉRVÁRI M. KIR. ÁLLAMI MÉNTELEP-PARANCSNOKSÁG.

527/1902. számv. szám.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉMÉNY.

A székesfejérvári m. kir. állami méntelep székesfejérvári, bábolnai, nyitrai, nagyatádi és pulini osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1902. november hó 1-től 1903. október hó végéig szükségglendő

kenyér, zab, széna, alom- és ágyszalma, tűzifa és kőolaj

biztosítása iránt a székesfejérvári m. kir. állami méntelepparancsnokság számvivő irodájában a m. kir. földművelésügyi minister rendeletére

1902. évi augusztus hó 21-én délelőtt 9 órakor

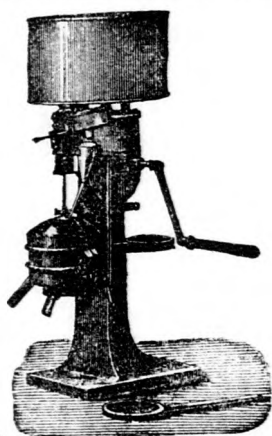
zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.

A közelebbi szállítási feltételek a székesfejérvári m. kir. állami méntelep számvivő irodájában megtudhatók, a hol a szállítási feltételek füzete is megtekinthető és a honnan az árlejtési hirdetemény kívánatra megküldetni fog.

Az érdeklődők ennél fogva erről azon felhívással értesíttetnek, miként az erre vonatkozó ajánlataikat a kitűzött határidőig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kívül hagyatnak.

Kelt SZÉKESFEJÉRVÁR, 1902. július hó 10-én.

Székesfejérvári m. kir. állami méntelep-parancsnokság.



„SIEGENA“

név alatt kerül ezentúl for-
galomba a „MÉLOTTE“
rendszerü jelenleg legjobb és
legolcsóbb

tej- főzőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb főlözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

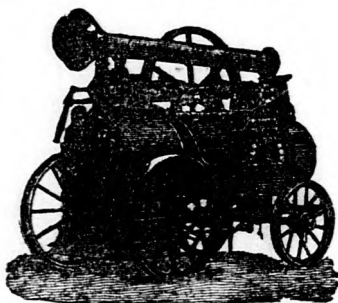
Mindenmü tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcsepplőkészletek.

Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.



Alfa-Separator Részv.-Társaság



BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtételek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.00 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az
ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők köz-
vetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban kész-
séggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemü nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. utján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografailag leg-
szabebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta

káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli

tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemü egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitünő minő-
ségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.